

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3172/2023. (IV. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.VIII.10.005/2022/7. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.VIII.10.005/2022/7. számú ítéletével szemben, s kérte a Kúria ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az alperes munkáltató azonnali hatályú felmondással megszüntette az indítványozó munkaviszonyát. Az indítványozó a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítása iránt keresettel fordult a bírósághoz. Az első fokon eljáró Győri Törvényszék az indítványozó keresetét elutasította. A Győri Ítéletábla mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és kötelezte a munkáltatót a felmondási időre járó távolléti díj, valamint végkielégítés és kamatai megfizetésére. A másodfokú bíróság mindazonáltal nem a felperesi kérelemnek megfelelően minősítette jogellenesnek a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését (ti. munkáltatói intézkedés elkésztése), hanem azért, mert a munkáltatói intézkedés aránytalan volt a felperes terhére rótt mulasztás tükrében. A jogerős ítélet ellen az alperes munkáltató terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, és annak hatályon kívül helyezését kérte a Kúriától. Az indítványozó felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be a számára kedvező jogerős ítélet kapcsán. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívása nyomán kiegészített alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Kúria döntését támadta. Állítása szerint a polgári perrendtartásról szóló törvény 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 407. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt „a jogerős ítéletnek csupán az indokolása ellen” szövegrészéhez kapcsolódó kúriai jogértelmezés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, mert lehetetlen követelmény teljesítése elé állította. Az indítványozó ugyanis a Kúria ítéletének azt az indokolási elemét tartotta sérelmesnek mely szerint: „A jogerős ítélet [26] bekezdésében foglalt azon megállapítást, miszerint az alperes az azonnali hatályú felmondásjogát az Mt. 78. § (2) bekezdése alapján a felperesi kötelezettségszegésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül gyakorolta, a felek felülvizsgálati kérelemmel nem támadták, így jelen eljárásban ezen tény már nem volt vizsgálat tárgyává tehető.” (Kúria ítéletének [48] bekezdése) Az indítványozó ennek kapcsán azt kifogásolta, hogy a Pp. alapján a másodfokú eljárásban pernyertes fél egyrészt nem jogosult kizárólag az ítélet indokolásával szemben felülvizsgálati kérelmet vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni; másrészt még ha jogosult is lett volna, kizárólag az indokolást támadni, akkor sem jogosult olyan jogkérdésre vonatkozóan kérelmet előterjeszteni, amelyet az alperes felülvizsgálati kérelme nem érint; harmadrészt még ha minderre jogosult is lett volna, akkor sem volt a csatlakozó felülvizsgálati kérelemben megváltoztatás iránti kérelem előterjeszhető akkor, ha a felülvizsgálati kérelem kizárólag hatályon kívül helyezésre irányul. Az indítványozó ezért úgy vélte, hogy a Kúria elvárását teljesíteni „a törvény alapján lehetetlen volt”, s ezért sértette a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az indítványozó szerint a „lehetséges jogértelmezések közül a tisztességes eljárás követelményét és az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elvárást az az értelmezés szolgálta volna, amely lehetővé teszi az egész perben következetesen előadott, elkésztésre való hivatkozás, Kúria általi elbírálását.” Az Alkotmánybíróság az eljárást a kiegészített indítványra figyelemmel folytatta le.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról

dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [5] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt [Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pont], számára hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [6] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2022. május 31-én vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt elektronikus úton 2022. július 29-én nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadta.
- [7] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének valószínűsítésére alapítható {3386/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [10]; 3138/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában többek között állította az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő 28. cikke sérelmét is, melyre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő.
- [8] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kúriai ítéletet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta, mert szerinte a Kúria a jogértelmezésével egy teljesíthetetlen követelményt alakított ki.
- [10] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3014/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [27]}. A testület gyakorlata következetes abban, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi érvekkel szemben az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a bíróságok jogkörébe tartozó – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti az irányadó eljárási jogszabályok értelmezését. Tartalma szerint az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz valójában a Kúria döntésének felülbírálatára irányult. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványi kérelem tartalmát illetően arra a megállapításra

jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel, hanem az eljáró bíróság jogértelmezését, a bírói jogalkalmazói tevékenység körébe tartozó törvényességi kérdést vitatott. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a munkajogi jogviszonnal kapcsolatos jogvita tárgyában hozott támadott bírói döntéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

- [12] Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2023. március 21.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2043/2022.

